

2

Hoe werk je aan persoonlijke integriteit? :
Waarom zondigen zo verleidelijk is

Leiding en Verleiding

25 mei 2018

Burger's zoo Arnhem

Prof. Dr. Margriet Sitskoorn

Professor of Clinical Neuropsychology

Department of Cognitive Neuropsychology Tilburg University

Director NeuroCognitief Centrum Nederland

2

Een cruciale vraag

Wat is succes?

2

De zes G's van succes

Geslaagd, Geld,
Gezond, Gelukkig,
Gezin, *Geëngageerd*

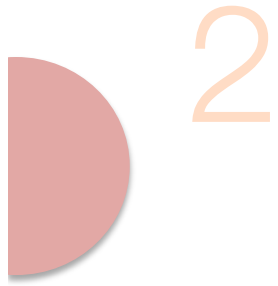
2

Wat ben je bereid daar voor te
doen?

2

Laat ik u wat inzicht in de belangrijkste krachten van de hersenen geven zodat u uzelf en de mensen om u heen beter begrijpt

Hebzuucht

www.ik2.nl

EFFECT

2

Laten we het persoonlijker maken
Wie verzamelt er hier? En wat?

2

Waarom is verzamelen zo aantrekkelijk?

Omdat het genotsnetwerk in de hersenen gestimuleerd wordt.

2

Hoe voelt degene zich die oneerlijk is behandeld? En wat wil die doen?

Pijnnetwerk (Insula, ACC). Wederkerig straffen. Nucleus caudatus. (De Quervain et al., 2004)

2

GENOT EN PIJN REGULEREN ONS
GEDRAG
DAT DOEN ZE OOK T.A.V. NOBELERE
ZAKEN

2

Onze hersenen zijn niet alleen
hebzuchtig en a-sociaal
het zijn ook sociale hersenen.
Ze zijn ook gericht op anderen en
op hun belang.

2

Prosocialiaal gedrag

Geven

(Moll et al. 2006, Harbaugh et al. 2007)

Trustgame (Tabibnia., et al. 2008) (anderen helpen, samenwerken, vertrouwen)

2

Spiegelneuronen

- Motoriek
- Empathie
- Identificatie
- Imitatie
- Leren

Goed voorbeeld doet goed volgen

2

Spiegelneuronen:
Helpen ons enorm, maar soms werken ze niet

2

Walging

www.ik2.nl

EFFECT

2

We zien mensen letterlijk als
minder menselijk. We
dehumaniseren ze.
(Harris & Fiske 2006; Fiske 2009)

2

Als je mensen als minder menselijk ziet kun je ze ook als zodanig behandelen. (Harris & Fiske, 2006)

Oplichting, Oorlogsmisdaden, mensenhandel, milieuvervuiling, kindermisbruik, discriminatie, vernedering

2

Pas op voor het automatisme
van moral licensing

2

Beïnvloeden van dehumanisatie

www.ik2.nl

EFFECT

2

Pijn en genot reguleren ons gedrag Pijn, Genot en Overleven

- Eten (honger, pijn, eten zoeken, eten, genot)
- Drinken,
- Voortplanten
- Goederen verzamelen
- Ontwikkelen, groeien, kennis verzamelen
- Bij de groep horen, eenzaamheid
(oa eerlijk zijn, vriendelijk zijn, status
verwerven, sociale interactie, enz)

2

Pijn en genot zijn gerelateerd aan de belangrijkste vijf domeinen van sociale interactie

SCARF model David Rock 2008

Status

Certainty

Autonomy

Relatedness

Fairness

Deze sociale emoties zijn belangrijker dan wat ook,
op basis daarvan wordt besloten bewust en onbewust,
Dit verklaart vaak niet integer gedrag.

2

SCARF

Wees bewust van deze krachten

2

Derde kracht: de manager van onze hersenen

Wijsheid

Van verleiding naar leiding

www.ik2.nl

EFFECT

2

Je moet wijsheid ontwikkelen
Je moet de PFC ontwikkelen

2

Wijsheid

Van

S — _sR verleiding

Naar:

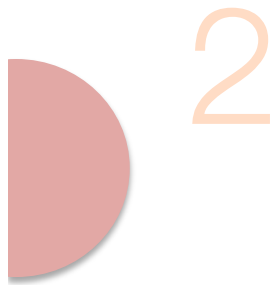
S — _wR leiding

2

Geef vooruitgang een richting

Van homo sapiens naar
homo sapiens verus

2

www.ik2.nl

EFFECT

2

www.ik2.nl

EFFECT